

Sygn. akt II AKa 185/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Jacek Dunikowski
Sędziowie	SSA Halina Czaban SSA Leszek Kulik (spr.)
Protokolant	Agnieszka Rezanow-Stöcker

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku – Danuty Dąbrowskiej – delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 r.

sprawy **R. J.**

o odszkodowanie

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora oraz pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 17 czerwca 2014 r. sygn. akt III Ko 133/14

I. Zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że wysokość zasądzzonego od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy R. J. zadośćuczynienia podwyższa do kwoty 9.660 (dziewięć tysięcy sześciuset sześćdziesięciu) złotych.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz R. J. kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed sądem II instancji.

IV. Kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

R. J. wniósł o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania za niesłuszne tymczasowe aresztowanie stosowane w sprawie II K 60/12 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, w tym kwoty 28.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 7000 złotych odszkodowania za utracone zarobki.

Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt III Ko 133/14 zasądził od Skarbu Państwa na rzecz R. J. tytułem zadośćuczynienia kwotę 9.600 złotych, w pozostałym zakresie oddalił wnioski, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz R. J. kwotę 120 złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków, zaś kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył prokurator i pełnomocnik wnioskodawcy R. J..

Prokurator zaskarżył orzeczenie w części dotyczącej zasądzenia zadośćuczynienia na niekorzyść wnioskodawcy R. J. i zarzucił mu obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 552 § 4 kpk poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji zasądzenie na rzecz R. J. kwoty 9.600 złotych tytułem zadośćuczynienia, w sytuacji gdy krzywda jakiej doznał wnioskodawca została w całości zrekompensowana, gdyż okres tymczasowego aresztowania stosowanego w sprawie II K 60/12 wobec R. J. został w całości – na podstawie art. 63 § 1 kk - zaliczony na poczet kary grzywny w wymiarze 430 stawek dziennych przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 10 złotych. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie wniosku w całości.

Pełnomocnik wnioskodawcy zaskarżając tenże wyrok w części tj. w pkt. II zarzucił :

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 552 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c., przez ich błędną wykładnię i uznanie, że zasądzona na rzecz wnioskodawcy kwota 9600 złotych jest odpowiednia oraz stanowi adekwatne zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, które zrekompensuje doznane przez wnioskodawcę na skutek tymczasowego aresztowania cierpienia w sytuacji, gdy zważywszy na rozległość skutków niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie w wielu dziedzinach życia wnioskodawcy oraz na wagę indywidualnych okoliczności stanowiących o rozmiarze doznanej krzywdy w rozumieniu art. 455 § 1 k.c., odpowiednią sumę zadośćuczynienia stanowi dochodzona przez wnioskodawcę we wniosku kwota pieniężna w wysokości 28.000 złotych.

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegającą na dokonaniu wybiórczej i dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, z naruszeniem zasad swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji:

- wadliwe przyjęcie, że kwota 9.600 złotych zasądzona na rzecz wnioskodawcy R. J. stanowi godziwe zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie, w szczególności wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, dokonana przy uwzględnieniu swobody ich oceny, zasad prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego winna prowadzić do wniosku, że kwota 28.000 złotych dochodzona we wniosku z dnia 31 marca 2014 r. stanowi odpowiednią sumę zadośćuczynienia za doznaną przez wnioskodawcę krzywdę;

- wadliwe przyjęcie, że kwotę zadośćuczynienia należało pomniejszyć o 4.300 złotych grzywny, na poczet której wnioskodawcy zaliczono okres tymczasowego aresztowania, albowiem w przeciwnym wypadku wnioskodawca odniósłby niejako podwójną korzyść z tytułu przebywania w izolacji;

- zdeprecjonowanie zeznań przesłuchanych w sprawie świadków – nieobiektywną, jednostronnie dla wnioskodawcy niekorzystną ich ocenę, a w rezultacie niezasadne przyjęcie, że nieprawdziwe są zeznania B. J. i K. S. w zakresie, w jakim potwierdzają fakt zatrudnienia wnioskodawcy w firmie (...), albowiem w tej części służą one jedynie udzieleniu pomocy wnioskodawcy w „wyłudzeniu” odszkodowania od Skarbu Państwa, podczas gdy zeznania tych świadków są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają;

3. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mające wpływ na jego treść (w zakresie oceny zasadności wniosku R. J. o zasądzenie należnego odszkodowania z tytułu utraconych zarobków) a polegające na :

- okoliczność osiąganego przez wnioskodawcę dochodu nie ma znaczenia przy ocenie zasadności roszczenia odszkodowawczego oraz ewentualnej jego wysokości, podczas gdy:

- okoliczność ta ma kluczowe znaczenie dla oceny w jakim stopniu sytuacja majątkowa i zarobkowa wnioskodawcy zmieniła się na skutek zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania;

- brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz R. J. odszkodowania od Skarbu Państwa, albowiem wnioskodawca poprzez niesłuszne tymczasowe aresztowanie nie poniósł żadnej szkody podczas gdy:

- wnioskodawca udowodnił i szczegółowo wykazał za pomocą przedstawionych we wniosku wyliczeń, że z powodu zastosowania wobec niego przedmiotowego środka zapobiegawczego utracił zarobki w łącznej kwocie 7.000 złotych oraz, że kwota ta stanowi różnicę między stanem majątkowym, jaki by istniał, gdyby nie pozbawiono go wolności, a stanem rzeczywistym w chwili odzyskania wolności.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie zgodnie z wnioskiem.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał wywiedzioną apelację i wnioski w niej zawarte. Natomiast prokurator zmodyfikował apelację w ten sposób, że zarzucił zaskarżonemu wyrokowi obrazę art. 7 i 410 k.p.k., wynikającą z nieuwzględnienia przy orzekaniu dowodów z akt sprawy II K 60/12 Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim świadczących o tym, że tymczasowe aresztowanie nie zostało w całości zaliczone na poczet grzywny, a co miało istotny wpływ na treść orzeczenia. Podnosząc powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie zasądzonego zadośćuczynienia do kwoty 9.660 złotych i utrzymanie zaskarżonego wyroku w pozostałej części w mocy i tym samym o uznanie apelacji pełnomocnika wnioskodawcy za oczywiście bezzasadną.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na uwzględnienie zasługiwała jedynie apelacja prokuratora po jej radykalnej modyfikacji dokonanej przez oskarżyciela publicznego na rozprawie apelacyjnej. Natomiast apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jako całkowicie bezzasadna nie została uwzględniona.

Punktem wyjścia dla rozważań dotyczących kwestii odszkodowania za niesłuszne tymczasowe aresztowanie w niniejszej sprawie musi być art. 5 ust. 5 EKPC, który stanowi, że "każdy, kto został pokrzywdzony przez niezgodne z treścią tego artykułu zatrzymanie lub aresztowanie ma prawo do odszkodowania". Prawo to gwarantuje również art. 41 ust. 5 Konstytucji RP w którym stwierdzono, że każdy bezprawnie pozbawiony wolności ma prawo do odszkodowania.

Dalej trzeba też wskazać, że zgodnie z art. 19 EKPC Europejski Trybunał Praw Człowieka jest organem międzynarodowym, działającym na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Polskę. Trybunał ten ustanowiony został po to, aby zapewnić przestrzeganie zobowiązań wynikających dla stron EKPC z samej Konwencji i jej protokołów dodatkowych. W wyroku tego Trybunału z dnia 10 maja 2011 r. (nr skargi (...)), który to wyrok uprawomocnił się 28 listopada 2011 r., a dotyczył analogicznego stanu faktycznego stwierdzono, że sądy krajowe orzekające co do wniosku A. W.. o odszkodowanie i zadośćuczynienie dopuściły się naruszenia art. 5 ust. 5 EKPC, który to przepis formułuje zarówno prawo do odszkodowania za szkodę materialną (odszkodowanie sensu stricto), jak i moralną.

Według Trybunału naruszenie to było wynikiem zaniechania zbadania przez sądy krajowe czy skarżący faktycznie poniósł jakąkolwiek szkodę o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym wskutek zaliczenia okresu niesłusznie zastosowanego tymczasowego aresztowania skarżącego na poczet kary grzywny i czy to zaliczenie stanowiło sprawiedliwe zadośćuczynienie za jakąkolwiek szkodę o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym poniesioną przez skarżącego. Trybunał zarzucił przy tym, że sądy krajowe zaliczając okres tymczasowego aresztowania na poczet grzywny nie badały też kwestii szkody poniesionej przez skarżącego w wyniku tymczasowego aresztowania oraz jego proporcjonalności w stosunku do kary, na poczet której ją zaliczono, jak też bez dokonywania oceny legalności tymczasowego aresztowania. Zauważył też, że zgodnie z praktyką krajową tego rodzaju zaliczanie ma wyraźnie charakter niepieniężny. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy okres tymczasowego aresztowania zaliczany jest na poczet kary pozbawienia lub ograniczenia wolności.

Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zobowiązania wynikających dla stron EKPC z samej Konwencji i jej protokołów dodatkowych winny być respektowane w polskim porządku prawnym, zaś przepisy regulujące kwestię odszkodowania za bezprawne pozbawienie wolności winny być stosowane w zgodzie z art. 5 ust. 5 Konwencji z 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i przy uwzględnieniu wykładni tego przepisu dokonanej przez ETPCz .

W konkluzji należy stwierdzić, że zaliczenie okresu niesłusznie stosowanego tymczasowego aresztowania na poczet kary orzeczonej wobec poszkodowanego w tej samej lub w innej sprawie, nie zamyka drogi do dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia na podstawie przepisów Rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego.

W każdym takim przypadku Sąd winien w szczególności ocenić, czy wnioskodawca w wyniku tymczasowego aresztowania poniósł szkodę lub doznał krzywdy, a jeśli tak, jaki był zakres szkody lub krzywdy. Ponadto niezbędne będzie ustalenie, czy zaliczenie okresu jego tymczasowego aresztowania w całości na poczet kary było "proporcjonalne" oraz stanowiło sprawiedliwe zadośćuczynienie za szkodę o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym poniesioną przez wnioskodawcę.

Niemajątkowy sposób rekompensowania szkód i krzywd wynikłych z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania mający zastosowanie wówczas, gdy istnieje możliwość jego zaliczenia na poczet orzeczonej wobec poszkodowanego kary zasadniczej w innej lub tej samej sprawie, nie zwalnia Sądu od ustaleń w tym zakresie, a w konsekwencji wobec wskazań ETPCz nie można też zaakceptować stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu z dnia 20 września 2007 r., I KZP 28/07, że „zaliczenie, według reguł wynikających z art. 417 k.p.k. i art. 63 k.k., okresu tymczasowego aresztowania na poczet kar orzeczonych wobec skazanego w tej samej lub w innej sprawie wyklucza późniejsze skuteczne wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie lub zadośćuczynienie na podstawie przepisów Rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, za ten sam okres.” (OSNKW 2007/10/70, Prok.i Pr.-wkl. 2007/12/18, Biul.SN 2007/10/16).

Podkreślić należy, że stanowisko Sądu Najwyższego w tej kwestii nie jest też konsekwentne, na co wskazuje późniejszy wyrok tego Sądu z dnia 12 czerwca 2012 r., IV KO 10/12 (OSNKW 2012/10/109, Prok.i Pr.-wkl. 2013/1/13, Biul.PK 2012/6/47), w uzasadnieniu którego Sąd ten zdystansował się od dotychczasowej linii orzeczniczej. Mianowicie dostrzegł, że w procesie o odszkodowanie i zadośćuczynienie na podstawie przepisów Rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego zachodzi konieczność uwzględnienia wskazań wynikających z powołanego wyżej wyroku ETPCz i jego uzasadnienia.

Stanowisko judykatury co do możliwości ubiegania się o odszkodowanie w sytuacji zaliczenia, według reguł wynikających z art. 417 k.p.k. i art. 63 k.k., okresu tymczasowego aresztowania na poczet kar orzeczonych wobec skazanego w tej samej lub w innej sprawie nie jest jednolite również obecnie. Wystarczy w tym miejscu odwołać się do wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 maja 2013 r., II AKa 85/13, LEX nr 1349974, który stwierdził, iż roszczenie z art. 552 k.p.k., jak również zaliczenie na podstawie art. 417 k.p.k. i art. 63 k.k. są środkami kompensacji od siebie niezależnymi i ich jednoczesne stosowanie stworzyłoby nieznaną prawu cywilnemu system podwójnej rekompensaty tej samej szkody. Podobny pogląd wyraził też Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13 marca 2014 r., (Biul. SAKa 2014/2/26). Stwierdził mianowicie, że „roszczenie z art. 552 k. p.k., jak również zaliczenie na podstawie art. 80 k.p.w. są środkami kompensacji od siebie niezależnymi i ich jednoczesne stosowanie stworzyłoby nieznaną prawu cywilnemu system podwójnej rekompensaty tej samej szkody. Jeżeli zatem wnioskodawca w innych postępowaniach karnych został uznany za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i wymierzono mu za nie prawomocnie karę pozbawienia wolności, a na jej poczet w całości zaliczono mu okres odbycia kary w innej sprawie, to nie jest on uprawniony do domagania się na mocy art. 552 § 1 k.p.k. zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia”. Co więcej w cytowanym orzeczeniu została postawiona teza, że takie stanowisko pozostaje również w zgodzie z treścią art. 5 ust. 5 Konwencji z 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Pozostaje ona zatem w wyraźnej opozycji do wskazań zawartych w uzasadnieniu w wyroku ETPCz z dnia 10 maja 2011 r. (nr skargi (...)).

Podzielić należy stanowisko Sądu a quo, że kwota 4.240 zł. orzeczonej grzywny uznana za uiszczoną w całości wskutek zaliczenia na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania nie stanowi odpowiedniego i proporcjonalnego zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez pokrzywdzonego. Sąd ten słusznie więc przeprowadził w tym zakresie postępowanie dowodowe mające na celu ustalenie rozmiaru doznanej przez wnioskodawcę krzywdy, należnego mu zadośćuczynienia i dokonał prawidłowych ustaleń w tym zakresie.

W konsekwencji w tej części na uwzględnienie nie może zasługiwać apelacja pełnomocnika wnioskodawcy R. J.. Wydaje się, że uwadze skarżącego umknęła okoliczność, że zarzut obrazy prawa materialnego ma racje bytu tylko wówczas, gdy odwołujący się nie kwestionuje poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych.

Naruszenie tego prawa polega bowiem na jego wadliwym zastosowaniu (lub niezastosowaniu) w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych.

Możliwość formułowania zarzutu obrazy prawa materialnego jako zarzutu ewentualnego towarzyszącego zarzutowi obrazy prawa procesowego lub błędu w ustaleniach faktycznych dopuszczalna jest tylko w sytuacji, gdy skarżący nie godzi się z ustaleniami faktycznymi i jednocześnie zarzuca, że nawet w stosunku do faktów, które sąd ustalił, prawo materialne zastosowano wadliwie. Z taką sytuacją nie mamy jednak do czynienia w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia przepisu art. 552 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 445 1 i 2 k.c., polegającego według pełnomocnika wnioskodawcy na zasądzeniu niewspółmiernie niskiej kwoty zadośćuczynienia w stosunku do rozmiaru krzywd jakich doznał wnioskodawca, w wyniku stosowania wobec niego oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania, należy na wstępie poczynić kilka uwag natury ogólnej.

Z ugruntowanego stanowiska judykatury oraz powszechnej praktyki sądów wynika, że przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, należy uwzględnić nie tylko czas trwania niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania, ale także stopień dolegliwości, z jaką wiązało się stosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego, a więc przykrości i przeżycia natury moralnej z tego wynikające (uczucie przykrości, utrata dobrego imienia), konieczność poddania się rygorom związanym ze stosowaniem aresztowania, jak również ewentualny ostracyzm środowiskowy i nieprzychylne reakcje po zwolnieniu z aresztu. Zarazem kwotę zadośćuczynienia oznaczać z umiarem, stosownie do realiów społecznych, jak zamożność mieszkańców, wartość pieniądza itp., by nie pozostało poczucie krzywdy aresztowanego niesłusznie, ale i by orzeczenie nie było sposobem uzyskania nadmiernych korzyści finansowych.

Dla wykładni pojęcia "zadośćuczynienie", o jakim mowa w art. 552 k.p.k., miarodajne są przepisy prawa cywilnego materialnego, a zwłaszcza art. 445 § 2 k.c., z którego wynika, że zadośćuczynienie winno być "odpowiednie". Wszakże ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest "odpowiednia", należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego.

W postępowaniu odwoławczym zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania tego zadośćuczynienia. W ramach kontroli instancyjnej nie jest natomiast możliwe wkraczanie w sferę swobodnego uznania sędziowskiego. O rażącym naruszeniu zasad ustalania "odpowiedniego" zadośćuczynienia mogłoby świadczyć przyznanie zadośćuczynienia wręcz symbolicznego zamiast stanowiącego rekompensatę doznanej krzywdy, bądź też kwoty wygórowanej, prowadzącej do niestosownego wzbogacenia się.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełniające wymogi art. 424 k.p.k. wskazuje, że Sąd I instancji zastosował właściwe kryteria dla ustalenia wysokości należnego wnioskodawcy zadośćuczynienia.

Swoje stanowisko w tym przedmiocie w sposób wyczerpujący przedstawił w pisemnych motywach wydanego wyroku, gdzie dokonał oceny całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie ze wskazaniem dowodów które przyjął za podstawę swych ustaleń.

Uwzględnił również okoliczności, na które pełnomocnik powołuje się w uzasadnieniu wniesionej apelacji, a w szczególności warunki i rygory w jakich wykonywany był wobec R. J. izolacyjny środek zapobiegawczy, skutki tymczasowego aresztowania dla jego relacji z najbliższą rodziną czy też „nadszarpnięcie” dobrego imienia wnioskodawcy. Podczas pobytu w areszcie śledczym nie skarżył się on na panujące tam warunki bytowe. Wnioskodawca nie wykazał również, aby pobyt w warunkach izolacji pociągnął za sobą istotny uszczerbek na zdrowiu. Do wszystkich tych okoliczności Sąd Okręgowy odniósł się również w uzasadnieniu swego orzeczenia. Wbrew wywodom skarżącego podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowił zatem całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej co wskazuje na bezpodstawność stawianego w apelacji zarzutu obrazy art. 410 k.p.k.

Uwagze Sądu Okręgowego nie umknęły również okoliczności, które przemawiają za miarkowaniem należnego zadośćuczynienia. W tym kontekście jako chybiony należy też uznać zarzut jakoby Sąd I instancji bezpodstawnie pomniejszył sumę ustalonego zadośćuczynienia o kwotę grzywny, na poczet której wnioskodawcy zaliczono okres tymczasowego aresztowania w trybie art. 63 § 1 k.k.

Już z powołanego na wstępie wyroku z dnia 10 maja 2011 r. (nr skargi (...)) Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że Sąd w każdym tego rodzaju przypadku winien badać, czy zaliczenie okresu bezprawnie stosowanego tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary grzywny, będące jednocześnie niepieniężną formą pokrycia szkody doznanej przez skarżącego, stanowi sprawiedliwe zadośćuczynienie za szkodę poniesioną przez wnioskodawcę oraz czy jest ono proporcjonalne. Trybunał co wynika z uzasadnienia powołanego orzeczenia, nie miał natomiast wątpliwości, że samo zaliczenie stanowi również kompensację szkody lub krzywdy i jako takie winno być uwzględnione przy ustalaniu wysokości należnego odszkodowania i zadośćuczynienia. Sąd Okręgowy nie uchylił się od oceny należnego skarżącemu zadośćuczynienia również w tym aspekcie, czego efektem było miarkowanie jego wysokości stosownie do wysokości grzywny, której skazany nie uiszczył wskutek zaliczenia na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania.

Jednak nie można podzielić stanowiska tego Sądu co do wysokości kwoty, która winna być potrącona z tytułu zaliczenia tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonej kary grzywny. Należy przypomnieć, że wnioskodawca wskutek stosowania tymczasowego aresztowania był pozbawiony wolności w okresie od 29.08.2011 r. do 27.03.2012 r., a więc przez okres 212 dni i za każdy dzień zaliczono mu dwie stawki dzienne grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł. W sumie za cały okres tymczasowego aresztowania wnioskodawcy zaliczono zatem kwotę 4240 zł. grzywny (212 x 20 zł), a nie jak to błędnie ustalił Sąd Okręgowy kwotę 4.300 zł. W tym zakresie zaskarżony wyrok wymagał więc wydania orzeczenia reformacyjnego poprzez podwyższenie zasądzonego na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia do kwoty 9.660 zł.

Przechodząc z kolei do oceny zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o szkodzie materialnej, należy zaaprobować stanowisko Sądu Okręgowego, że szkoda objęta przepisem art. 552 k.p.k., a wynikająca z niesłusznego tymczasowego aresztowania, nie jest sumą utraconych zarobków, lecz różnicą między stanem majątkowym, jaki by istniał, gdyby poszkodowanego nie pozbawiono wolności, a stanem rzeczywistym w chwili odzyskania wolności. W konsekwencji słusznie przyjął, że dla oceny w tym przedmiocie nie ma znaczenia wysokość dochodów uzyskiwania przez wnioskodawcę w „szarej strefie” tj. w gospodarstwie (...). Ustalił bowiem jednocześnie, że wnioskodawca przed aresztowaniem nie poczynił żadnych oszczędności, zaś wszystkie uzyskiwane w tym czasie dochody pochłaniały koszty niezbędnego utrzymania.

Sąd a quo wskazał jednocześnie na całkowity brak wiarygodnego materiału dowodowego dotyczącego zatrudnienia wnioskodawcy w tym okresie na budowie w firmie (...), słusznie odrzucając jako pozbawione takiego waloru zeznania przesłuchanych w tę okoliczność świadków B. J. i K. S.. Swoje stanowisko w tym przedmiocie w sposób wyczerpujący przedstawił w części motywacyjnej orzeczenia i zawarta tam argumentacja jako w pełni przekonująca, a przy tym logiczna i pozbawiona błędów, nie przekracza granic zakreślonych normą określoną w art. 7 k.p.k. Jako taka zasługuje więc na pełną aprobatę. Dlatego też niecelowe jest też ponowne jej powielanie.

Uwzględniając powyższe podzielić należy stanowisko Sądu I instancji, iż wnioskodawca nie wykazał, że wskutek niesłusznego tymczasowego aresztowania poniósł wymierną szkodę majątkową.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto na mocy art. 554 § 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., zaś o kosztach zastępstwa procesowego w tym postępowaniu stosownie do treści § 14 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).